EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 13. 5. 2015
COM(2015) 276 final

Odporúčanie

ODPORÚČANIE RADY

ktoré sa týka národného programu reforiem Švédska na rok 2015 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady ku konvergenčnému programu Švédska na rok 2015

Odporúčanie

ODPORÚČANIE RADY

ktoré sa týka národného programu reforiem Švédska na rok 2015 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady ku konvergenčnému programu Švédska na rok 2015

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii[1], a najmä na jeho článok 9 ods. 2,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh[2], a najmä na jeho článok 6 ods. 1,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie[3],

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu[4],

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

(1) Európska rada 26. marca 2010 schválila návrh Komisie o iniciovaní novej stratégie pre rast a zamestnanosť nazvanej *Európa 2020*, založenej na posilnenej koordinácii hospodárskych politík. Táto stratégia sa zameriava na kľúčové oblasti, v ktorých sú potrebné opatrenia na oživenie potenciálu Európy v oblasti udržateľného rastu a konkurencieschopnosti.

(2) Na základe návrhov Komisie prijala Rada 13. júla 2010 odporúčanie týkajúce sa všeobecných usmernení pre hospodárske politiky členských štátov a Únie (na roky 2010 až 2014) a 21. októbra 2010 prijala rozhodnutie týkajúce sa usmernení pre politiky zamestnanosti členských štátov. Tieto akty spoločne tvoria „integrované usmernenia“, pričom členské štáty boli vyzvané, aby ich zohľadnili vo svojej vnútroštátnej hospodárskej politike a politike zamestnanosti.

---

1 Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1.
2 Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25.
3 COM(2015) 276.
4 P8_TA(2015)0067, P8_TA(2015)0068, P8_TA(2015)0069.

(3) Rada 8. júla 2014 prijala odporúčanie, ktoré sa týkalo národného programu reforiem Švédska na rok 2014, a predložila svoje stanovisko k aktualizovanému konvergenčnému programu Švédska na rok 2014.

(4) Komisia 28. novembra 2014 prijala ročný prieskum rastu[5], čo znamenalo začiatok európskeho semestra koordinácie hospodárskej politiky na rok 2015. Komisia v ten istý deň prijala na základe nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 správu o mechanizme varovania[6], v ktorej určila Švédsko za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorým sa vykoná hĺbkové preskúmanie.

(5) Európska rada 18. decembra 2014 schválila priority pre oživenie investícií, zrýchlenie štrukturálnych reforiem a vykonávanie zodpovednej fiškálnej konsolidácie podporujúcej rast.

(6) Komisia 26. februára 2015 uverejnila svoju správu o Švédsku na rok 2015[7]. Táto správa obsahovala posúdenie pokroku, ktorý Švédsko dosiahlo pri plnení odporúčaní pre jednotlivé krajiny prijatých 8. júla 2014. Správa o krajine obsahuje aj výsledky hĺbkového preskúmania podľa článku 5 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011. Na základe tejto analýzy dospela Komisia k záveru, že vo Švédsku existujú makroekonomické nerovnováhy, ktoré si vyžadujú politické opatrenia a monitorovanie. Najmä dlh domácností zostáva na veľmi vysokej úrovni a naďalej sa rozširuje v dôsledku zvyšovania cien nehnuteľností, pretrvávajúcich nízkych úrokových mier, vysokých daňových stimulov a obmedzenej ponuky nehnuteľností. Pozornosť si aj naďalej zasluhuje makroekonomický vývoj spojený so súkromným dlhom.

(7) Švédsko 23. apríla 2015 predložilo svoj národný program reforiem na rok 2015 a 24. apríla 2015 svoj konvergenčný program na rok 2015. S cieľom zohľadniť prepojenia medzi nimi sa obidva tieto programy posudzovali súčasne.

(8) Švédsko sa v súčasnosti nachádza v preventívnej časti Paktu stability a rastu. Švédska vláda vo svojom konvergenčnom programe na rok 2015 plánuje postupne zlepšovať celkový deficit na 1,4 % HDP v roku 2015, dosiahnuť vyrovnaný rozpočet v roku 2018 a naďalej plniť strednodobý cieľ – štrukturálny deficit vo výške 1 % HDP – počas celého programového obdobia. Očakáva sa, že pomer verejného dlhu k HDP dosiahne vrchol v roku 2015 na úrovni 44,2 % a že bude postupne klesať na 40,0 % v roku 2018. Makroekonomický scenár, na ktorom sa zakladajú tieto rozpočtové prognózy, je vierohodný. Bude však potrebné spresniť opatrenia na podporu naplánovaných cieľových deficitov od roku 2016. Na základe prognózy Komisie z jari 2015 sa predpokladá, že štrukturálne saldo bude v roku 2015 v súlade so strednodobým cieľom –1 % a že v roku 2016 sa zlepší na –0,9 % HDP. Rada na základe svojho posúdenia konvergenčného programu a s ohľadom na prognózu Komisie z jari 2015 zastáva názor, že možno očakávať, že Švédsko dodrží ustanovenia Paktu stability a rastu.

(9) Na rozdiel od mnohých iných členských štátov ceny nehnuteľností vo Švédsku nezaznamenali žiadnu významnú úpravu a od polovice roku 2013 vykazujú silný rast. Z hĺbkového preskúmania, ktoré vykonala Komisia, vyplýva, že švédske ceny nehnuteľností vyzerajú byť nad svojimi základnými hodnotami. Je to čiastočne v dôsledku priaznivých základných kategórií, ako sú vyšší disponibilný príjem, nízke úrokové miery a priaznivý demografický vývoj. V správe o krajine sa však

---

5 COM(2014) 902.

6 COM(2014) 904.

7 SWD(2015) 46 final.

identifikovali hybné faktory cien nehnuteľností – tak na strane dopytu, ako aj na strane ponuky. Na strane dopytu sú to obzvlášť priaznivé úverové stimuly. Tlak na rast cien nehnuteľností okrem toho vytvára aj švédsky daňový systém, ktorý poskytuje jedny z najsilnejších daňových stimulov za vlastníctvo nehnuteľnosti v Únii. Týmto sa zároveň vo Švédsku podnietil nárast dlhu domácností, ktorý je vysoký a rastie rýchlejšie než vo zvyšku EÚ. Aj keď sú celkové aktíva domácností na vysokej úrovni a disponibilné príjmy sa v posledných rokoch zvyšovali, sektor domácností je v súčasnosti zraniteľnejší než predtým a vysoká úroveň zadlženosti domácností predstavuje riziko pre makroekonomickú stabilitu. Účinky zvýhodňovania dlhu pri zdaňovaní príjmu fyzických osôb by sa mali riešiť prostredníctvom postupného obmedzovania daňovej odpočítateľnosti platieb úrokov z hypotekárnych úverov alebo prostredníctvom zvyšovania periodických daní z nehnuteľného majetku. Okrem toho je potrebné úsilie, aby sa zvýšilo nízke tempo amortizácie hypoték s cieľom znížiť rast zadlženosti domácností.

(10) Na strane ponuky vedú štrukturálne nedostatky k nedostatočnej ponuke nehnuteľností a podnecujú rast cien nehnuteľností. Tieto zábrany obmedzujú mobilitu pracovnej sily a vytvárajú sociálne výzvy pre zraniteľné skupiny. Ponuku brzdí neúčinné využívanie existujúceho bytového fondu, ako aj nedostatočné štrukturálne investície do novej výstavby. Mali by sa posilniť najmä stimuly pre obce, aby aktívne podporovali investície do výstavby a zaoberali sa potrebami bývania zraniteľných skupín. Je potrebné posilniť hospodársku súťaž v sektore stavebníctva, na dosiahnutie čoho by sa mali zabezpečiť plne transparentné postupy verejného obstarávania. Plánovacie a odvolacie postupy sú zdĺhavé a zložité a mali by sa zjednodušiť. Nepružnosť na trhu s nájomným bývaním, ktorý zrejme neplní svoju úlohu pri zmierňovaní tlaku na ceny nehnuteľností alebo pri podpore potrieb mobility, je udávaná prevažne ako dôvod vysokej úrovne regulácie nájmu. Táto nepružnosť by sa mala riešiť prostredníctvom postupnej reformy systému stanovovania nájomného. To by malo umožniť väčšie rozdiely v úrovniach nájomného, ktoré by mohli viesť k účinnejšiemu využívaniu existujúceho bytového fondu, a väčšiu slobodu v zmluvách medzi jednotlivými nájomníkmi a majiteľmi nehnuteľností.

(11) Vláda podniká kroky na zlepšenie výsledkov škôl po ich výraznom zhoršení v poslednom desaťročí, ktoré prispieva k pomerne vysokej miere nezamestnanosti mladých ľudí. Vláda takisto prijíma opatrenia na uľahčenie prechodu zo vzdelávania na trh práce a na zlepšenie začlenenia mladých ľudí s nízkym vzdelaním a ľudí z prostredia migrantov na trh práce. V tejto oblasti bude potrebné sledovať pokrok.

(12) Komisia vykonala v kontexte európskeho semestra komplexnú analýzu hospodárskej politiky Švédska, ktorú uverejnila v správe o tejto krajine na rok 2015. Zároveň posúdila konvergenčný program, národný program reforiem a následné opatrenia v nadväznosti na odporúčania adresované Švédsku v predchádzajúcich rokoch. Zohľadnila nielen ich význam pre udržateľnú fiškálnu a sociálno-ekonomickú politiku vo Švédsku, ale aj ich súlad s pravidlami a usmerneniami EÚ vzhľadom na potrebu posilniť celkovú správu hospodárskych záležitostí Európskej únie zabezpečením vstupov na úrovni EÚ do budúceho vnútroštátneho rozhodovania. Jej odporúčania v rámci európskeho semestra sú premietnuté do ďalej uvedeného odporúčania 1.

(13) Rada na základe tohto posúdenia preskúmala konvergenčný program Švédska a dospela k názoru[8], že Švédsko dodržiava Pakt stability a rastu.

(14) Rada na základe hĺbkového preskúmania vykonaného Komisiou a na základe tohto posúdenia preskúmala národný program reforiem a konvergenčný program. Jej odporúčania podľa článku 6 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 sú premietnuté do odporúčania 1.

ODPORÚČA, aby Švédsko v rokoch 2015 a 2016 prijalo opatrenia s cieľom:

1. Riešiť nárast dlhu domácností, a to pomocou úpravy fiškálnych stimulov, najmä pomocou postupného obmedzovania daňovej odpočítateľnosti platieb hypotekárnych úrokov alebo pomocou zvyšovania periodických daní z nehnuteľného majetku a zrýchľovania tempa amortizácie hypotekárnych úverov. Na zmiernenie štrukturálnej nedostatočnej ponuky nehnuteľností podporiť hospodársku súťaž v sektore stavebníctva, zjednodušiť plánovacie a odvolacie postupy v stavebníctve a pozmeniť systém stanovovania nájomného, aby umožňoval úrovne nájomného, ktoré budú viac orientované na trh.

V Bruseli

Za Radu
predseda

[8] Podľa článku 5 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 1466/97.